

صلوات فرستادن بر پیامبر(ص) گناهان را از بین می برد/اهمیت صلوات در احادیث

امیرالمؤمنین(ع) در مورد اهمیت صلوات فرمودند: صلوات فرستادن بر پیامبر(ص) گناهان را از بین می برد، بهتر از نابود کردن آب آتش را.

امیرالمؤمنین(ع) در مورد اهمیت صلوات فرمودند: صلوات فرستادن بر پیامبر(ص) گناهان را از بین می برد، بهتر از نابود کردن آب آتش را. سلام کردن بر پیامبر(ص) برتر از آزاد کردن چند برده است. دوست داشتن رسول خدا(ص) برتر از فدا کردن جانهاست یا فرمودند: برتر از شمشیر زدن در راه خداست. امام علی(ع) در خطبه هفتاد و دوم نهج البلاغه طرز فرستادن درود بر پیامبر(ص) و آل او را به مردم یاد می دهند و می فرمایند: درود بر پیامبر(ص) بار خدایا! ای گستراننده گسترده ها! و ای نگهدارنده آسمانها و ای کسی که دلها را با فطرت مخصوص آفریدی، هم آنان که سرانجام بدبخت شدند و هم آنان که سعادتمند گردیدند. گرمای ترین درودها و افزون ترین برکات خود را بر محمد (ص) بنده و فرستاده خود قرار ده، همان پیامبری که ختم گذشتگان و گشاینده بسته ها و پیچیده ها بود. دین حق را به حق آشکار کرد، از نادرستیها و باطلهایی که سر و صدا براه انداخته بودند جلوگیری نمود، و صولت گمراهی ها را در هم شکست، همان طور که با تمام قدرت، سنگینی بار رسالت را تحمل کرد و به فرمانت قیام نمود و به سرعت در راه رضا و خشنودیت گام برداشت و حتی يك قدم هم عقب گرد نکرد.

اراده محکمش سست نگشت و در قبول و پذیرش وحی نیرومند بود، پیمان رسالت را حافظ و نگهدار بود، آنچنان در اجرای فرمانت کوشش کرد که شعله فروزان حق را آشکار و راه را برای جاهلان روشن ساخت و دلهایی که در فتنه و گناه فرو رفته بودند به واسطه او هدایت گردیدند. پرچمهای حق را برافراشت و احکام زنده اسلام را برپا نمود. او امین مورد اعتماد و گنجینه دار مخزن علوم تو و شاهد و گواه در روز رستاخیز و برانگیخته تو برای بیان حقائق و فرستاده تو به سوی خلاق است. پروردگارا در سایه لطفت برایش جای با وسعتی بگشای! و از فضل و کرم چندین برابر پاداشش ده! خداوندا کاخ پر شکوه او را از هر بنائی برتر، و مقام او را در پیشگاه خود گرمی دار. نورش را کامل گردان و پاداش رسالتش را پذیرش شهادت(و شفاعت) و قبول گفتار او قرار ده. او که دارای منطق عادلانه و طریقی که جداکننده حق از باطل بود. بار خدایا! بین ما و پیغمبرت در جائی که نعمتش جاویدان، زندگیش خوش و آرزوهایش مطلوب، خواسته های آن برآمده، در کمال آرامش، در نهایت اطمینان و همراه با مواهب و هدایای بارزش است، جمع گردان!

این خطبه را عده زیادی نقل کرده اند و در «صحیفه علویه» و در «تذکره» ابن جوزی مذکور است. «ابو علی قالی» بغدادی آنرا در کتاب «نوادر الامالی» آورده است. (مستدرک و مدارك نهج البلاغه، صفحه 245)

«الخاتم لما سبق و الفاتح لما انغلق: خاتم و پایان دهنده گذشتگان و گشاینده درب مشکلات او بود) مقصود امام(ع) از این جمله این است که پیامبر اسلام خاتم پیامبران و اوست که دربهای دلها و فکرها را که به وسیله قفلهای ضلالت و گمراهی بسته شده بود و راه هدایت را مسدود ساخته بود گشود و این مطلب با عبارت دیگری در خطبه 191 آمده است در آنجا که وضع دوران جاهلیت را تشریح می کند و می فرماید: «و استغلت عنی افئدتهم افعال الرین» و قفلهای «رین» و گناه درب قلبها و فهم آنها را بسته بود و همان طور که از معنی «انغلق» نیز استفاده می شود، گشودن این دربها و باز کردن آن قفلها با مشکلات سختی همراه بود و پیامبر با آیات و معجزات خویش آنها را باز کرد.

این جمله به طور صراحت بر خاتمیت پیامبر اسلام(ص) دلالت دارد و این حقیقت از ضروریات اسلام است و در قرآن و روایات فراوانی از آن سخن بمیان آمده و در نهج البلاغه نیز در موارد متعددی به آن اشاره شده است که ما سه قسمت آنرا یادآور می شویم:

1- در خطبه 133 آمده است: «فقفی به الرسل و ختم به الوحی: او را بعد از پیامبران فرستاد و به وسیله وی به وحی خاتمه داد».

2- و در کلام 235 هنگام غسل و تجهیز پیامبر(ص) می فرماید: «بابی انت و امی یا رسول الله! لقد انقطع بموتك ما لم ینقطع بموت غیرك من النبوة و الانباء و اخبار السماء: پدر و مادرم فدایت ای پیامبر خدا(ص) با مرگ تو چیزی قطع گردید که با مرگ غیر تو قطع نشد، (و آن اینکه) نبوت و اخبار از ناحیه خدا از آسمان با مرگ تو قطع گردید.

3- و در خطبه 198 در مورد فضیلت اسلام می خوانیم: «ثم جعله لا انقصام لعروته و لا فك لحلقته و لا انهدام لاساسه و لا

زوال لدعائمه و لا انقلاع لشجرته و لا انقطاع لمدته: سپس اسلام را طوری قرار داد که دستگیره آن جدا شدنی نیست و حلقه آن انفکاک نخواهد پذیرفت و اساس و ریشه آن منهدم نمی گردد و ارکان و پایه های آن زوال نمی پذیرد. درخت آن از ریشه کنده نمی شود و مدت آن تمام شدنی نیست.»

همان طور که ملاحظه می شود، گفتار امام با صراحت مسئله خاتمیت پیامبر اسلام(ص) و ابدی و جاودانی بودن آئینش را بیان می کند تا جایی برای گفتگو و ایرادی در این باره باقی نماند.

معنای صلوات

جزری در نهاییه گفته است: صلوات در لغت به معنای دعا است و عبادت مخصوصه را که شامل دعاست صلوات گفته اند و برخی گفته اند: صلوات در لغت به معنای تعظیم است و عبادت مخصوصه را هم صلوات گفته اند چون در آن تعظیم خداوند است تا آنکه گوید: و اما اینکه گوئیم «اللهم صلی علی محمد» معنایش این است که خدایا او را بزرگوار کن در دنیا به وسیله بلند کردن نام او و آشکار کردن دعوت و نگهداری شریعتش و در آخرت به قبول کردن شفاعت او درباره امتش و دو چندان کردن اجر و پاداشش. فیض در وافی گوید: معنای صلوات بر پیغمبرش(ص) اضافه انواع کرامات و لطائف نعمتهاست بر او و اما صلوات ما و فرشتگان بر او پس آن درخواست آن کرامت و اضافه آن بر اوست.

مجلسی نیز گوید: مشهور آن است که صلوات از خدای سبحان رحمت است و از فرشتگان استغفار و طلب آمرزش و از بندگان دعاست و در معنای «آل» گفته است: آل پیغمبر(ص) نزد شیعه امامیه عترت طاهره و خاندان معصوم او هستند، و اینکه شهید ثانی آنرا مخصوص به امیرالمؤمنین و فاطمه و حسن و حسین(ع) کرده است وجهی و دلیلی ندارد و اما نزد عامه در این باره اختلاف بسیاری است پس برخی گفته اند: آل پیغمبر(ص) تمامی امت او هستند و برخی گفته اند: عشیره اویند و برخی گفته اند هر که از بنی هاشم و بنی عبدالمطلب که گرفتن زکاة بر آنها حرام است آل پیغمبرند، سپس وجوهی برای اینکه دعا بدون صلوات محجوبست ذکر فرموده است.

چند حدیث در مورد فضیلت صلوات

امیرالمؤمنین(ع) در مورد اهمیت صلوات فرمودند: صلوات فرستادن بر پیامبر(ص) گناهان را از بین می برد، بهتر از نابود کردن آب آتش را. سلام کردن بر پیامبر(ص) برتر از آزاد کردن چند برده است. دوست داشتن رسول خدا(ص) برتر از فدا کردن جانهاست یا فرمودند: برتر از شمشیر زدن در راه خداست. (ثواب الاعمال، ص ۳۳۱)

امام جعفر صادق(ع) فرمودند: هنگامی که پیامبر(ص) را یاد کردند، زیاد بر او صلوات بفرستید. زیرا همانا کسی که یک بار بر پیامبر(ص) صلوات بفرستد، خداوند در هزار صف از فرشتگان هزار بار بر او صلوات می فرستد و آفریده ای از آفریدگان خدا باقی نماند، مگر اینکه به خاطر صلوات خدا و صلوات فرشتگانش بر او صلوات می فرستند و جز نادان مغرور که خدا و رسول از او بیزارند، کسی از این ثواب رو نمی گرداند. (ثواب الاعمال، ص ۳۳۱)

همچنین امام جعفر صادق(ع) در حدیث دیگری فرمودند: کسی که در یک روز صد بار بگوید «رب صل علی محمد و اهل بیتی» خداوند صد حاجت او را بر می آورد که سی تای آن مربوط به دنیا و هفتاد تای آن مربوط به آخرت است. (ثواب الاعمال، ص ۳۴۱)

از امام جعفر صادق(ع) پرسیدند چگونه بر محمد و آل او صلوات بفرستیم فرمود شما می گوئید: صلوات الله و صلوات ملائکته و انبیائه و رسله و جمیع خلقه علی محمد و آل محمد و السلام علیه و علیهم و رحمة الله و برکاته. گفته شد ثواب کسی که به این طریق بگوید چه می باشد، فرمود: بیرون شدن از گناهان است، به خدا قسم مثل روزی که او را مادر زائیده(ختوم و اذکار، ج ۱، ص ۴۸) و (بحار، ج ۹۴، ص ۵۵)

امام محمد باقر(ع) فرمودند: هنگامی که در روز جمعه نماز عصر را خواندی، بگو: اللهم صل علی محمد و آل محمد الاوصیاء المرضیین بافضل صلواتک و بارک علیهم بافضل برکاتک و السلام علیهم و علی ارواحهم و اجسادهم و رحمة الله و برکاته. همانا

کسی که پس از نماز عصر این صلوات را بفرستد، خداوند صد هزار حسنه برای او نوشته، صد هزار گناه او را پاک کرده، به واسطه آن صد هزار حاجت او را برآورده نموده صد هزار درجه برای او می نویسد.(ثواب الاعمال، ص ۸۳ و ۲۳۹)

امام محمد باقر(ع) نیز در این باره می فرمایند: کسی که در رکوع ، سجده و قیامش بگوید «اللهم صل علی محمد و آل محمد» خداوند برای او همانند ثواب رکوع، سجده و قیام را می نویسد.(ثواب الاعمال، ص ۷۵)